

Gaasiehitise tähistamine ja ohutusmärgid

GV-TS 6:2021

1. Üldosa

- 1.1 Käesolev tehniline spetsifikatsioon määrab nõuded gaasipaigaldise ehitise (edaspidi: gaasiehitise) tunnusvärvusele, torustike ja armatuuri ohutusmärgistusele, ohutusmärkidele ja teabetahvlitele ning gaasivõrgu armatuuri viitesiltidele, mida kasutatakse gaasitorustikel, gaasimõõtesõlmedes ja gaasireguleeripunktides.
- 1.2 Gaasiehitise tähistamise eesmärk on gaasitorustike kaitsevööndis tegutsevate isikute teavitamine ja hoiatamine gaasitorustiku olemasolust ning gaasitorustiku vigastamise vältimine ja säilivuse tagamine.
- 1.3 Gaasiehitise tähistamise ja ohutusmärkide tehniline spetsifikatsioon on samanimelise (kinnitatud 10.09.2014) dokumendi uustöötlus ning selles ei ole kirjeldatud kõiki võimalikke ohutusmärguannete tüüpe nagu evakuatsiooni- ja esmaabimärgid, ajutised ohumärguanded jt, mis on määratud sotsiaalministri määrusega Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas ja asjakohaste Eesti standarditega ning mis peavad olema kasutusel vastavalt olukorrale.
- 1.4 Töötajaid tuleb teavitada kõigist töö kasutatavatest, muudetavatest või uutest kasutusele võetavatest hoiatusvahenditest, sh ohutusmärkidest.
- 1.5 C-, B- ja A-kategooria torustikud tähistatakse vajadusel hoonestamata ja avamaastikul.
- 1.6 Maa-aluse torustiku identifitseerimiseks paigaldatakse ehitamisel torustiku kohale pinnasesse kollane hoiatav märkelint (hoiatuslint), plasttorustiku paigaldamisel hoiatuslint ja kontrollkaabel vastavalt Gaasiliidu juhendile G 2-1.
- 1.7 C-, B- ja A-kategooria gaasivõrgu armatuuri (sulgeseadmed, elektrikontaktid, kontrolltorud jm) viitesiltide kirjeldus on spetsifikatsiooni lisas.

2. Ohutusmärkide tüübid

- 2.1 Ohutusmärgid jagunevad alalisteks ja ajutisteks ohutusmärguanneteks. Alalist ohutusmärki kasutatakse:
 - keelu, hoiatuse ja kohustusliku nõude puhul,
 - torude märgistamiseks.
- 2.2 Ajutist ohutusmärki kasutatakse keelu ja hoiatuse puhul ehitus-, pääste- ja taastustöödel.
- 2.3 Ajutine ohutusmärk eemaldatakse selle märgi kasutamist tinginud ohu äralangemisel.

3. Ohutusmärkide mõjususe tagamine

- 3.1 Ohutusmärgid mõjususe tagamiseks tuleb rakendada alljärgnevat meetmeid:
- otstarbe säilimiseks tuleb ohutusmärki hoida korras, vajaduse korral värvida või asendada,
 - märgistuste ja märkide arv ja asukoht peab vastama ohu ning selle mõjuala suurusele,
 - ohutusmärk paigaldatakse gaasiehitise seinale, piirdele või eraldi tulpale ja nad peavad vastama käesoleva normdokumendi nõuetele.
- 3.2 Ohutusmärkide mõjusust ei tohi kahjustada märgi halb kujundus, ebapiisav arv, ebaõige asukoht või halb seisund.

4. Ohutusmärkide tunnused

4.1 Ohutusmärk annab geomeetrilise kuju, värvide ja tingmärkide kombinatsioonina ohutusalast eriteavet.

4.2 Ohutusmärkidel kasutatavad värvused:

Värvus	Otstarve	Käitumisjuhised
Punane	Keelumärguanne	Ohtlik käitumine
	Hoiatus ohu eest	Seiskamine, sulgemine Ohualt lahkumise korraldus
	Tuletõrjevahendid	Tunnus ja asukoht
Kollane või oranž	Hoiatusmärguanne	Ole ettevaatlik, võta tarvitusele ettevaatusabinõud, uuri olukorda

- 4.3 Gaasiehitiste ohutusmärgid jagunevad otstarbe järgi keelu- ja hoiatusmärkideks. Märkide kirjeldus on käesoleva normdokumendi jaotises 5 ja lisas.
- 4.4 Ohutusmärk kleebis) tuleb valmistada võimalikult purunemis-, ilmastiku- ja keskkonnakindlast materjalist.
- 4.5 Ohutusmärgi mõõtmed ja värvus peavad tagama tema hea nähtavuse ja arusaadavuse.
- 4.6 Gaasivõrgu ehitised piirdeaia küljepikkusega üle ohutusmärgi äratundmiskauguse tuleb märgistada piirdeaia kõikidel külgedel ettenähtud ohutusmärkidega. Piirdeaia küljepikkusel alla äratundmiskaugust märgistatakse ainult sissepääsupoolne külg.

5. Ohutusmärkide ja teabetahvlite kasutamine

5.1 Nähtavuse tagamiseks paigutatakse ohutusmärk ja teabetahvel (edaspidi märk) vaatenurga suhtes sobivale kõrgusele, vältides selle varjamist konstruktsioonide või taimestiku poolt. Märk peab olema hooldamiseks kergesti ligipääsetav.

5.2 Märkide paigaldamisel tuleb arvestada nende maksimaalset äratundmiskaugust sõltuvalt märgi suuruselt:

Keelu- ja kohustusmärgid	Ohutusmärgi läbimõõt (mm)	Maksimaalne äratundmiskaugus (m)
	50	2
	100	4
	200	8
	315	13
	400	16
Hoiatusmärgid	Ohutusmärgi külje pikkus (mm)	Maksimaalne äratundmiskaugus (m)
	50	2
	100	3
	200	7
	315	10
	400	13

5.3 Gaasiehitistel tuleb üldjuhul kasutada ohutusmärke läbimõõdu või külje pikkusega 200 või 100 mm (200/100).

5.4 Teabetahvlitel näidatud kaitsevööndi ulatus peab vastama valitsuse määrusega kehtestatud gaasipaigaldise kaitsevööndi ulatusele.

5.5 Lisas on teabetahvlitel kasutatud teabetelefoni numbrit 13 404.

6. Ohutusmärkide ja teabetahvlite kasutamine

6.1 Teabetahvli mõõdud on 130 mm x 190 mm, nr 2 ja 3 tahvlile kantakse rajatise number.

6.2 GRP, GRK
1) teabetahvlid 3 ja 4
2) ohutusmärgid (vt lisa p-d 1,2)

6.3 Katoodkaitse rajatise
1) teabetahvel 5
2) ohutusmärk ELEKTROOHT (vt lisa p 3)

6.4 Välisgaasitorustik
1) teabetahvlid 1 ja 2 Gaasitorustiku kaitsevöönd

7. Gaasiehitise välisvärvid

7.1 Kui kohalik omavalitsus ei esita erinõudeid, siis on rajatiste värvused:

7.1.1 GRK värvus	roheline või hall
7.1.2 Katoodkaitse kapp	hall (nt RAL 7035, RAL 9006)

8. Torustike värvus ja märgistus

8.1 Maapealse välisgaasitorustiku ja armatuurosade tunnusvärvuseks on üldjuhul kollane (ilmastikukindel püsivärv). Sulgeseadmete käsirattad värvitakse punaseks.

8.2 Maa-aluse torustiku kulgemine avamaastikul tähistatakse oranži värvi PE märketulpadega. Kui märketulbad tähistavad torustikku, tuleb need paigaldada sirgetele lõikudele vähemalt iga 1000 meetri järele ja pöördepunktidesse. Põllumaal paigaldatakse liinimärgid põllu servale.

8.3 Märketulbad paigaldatakse samuti torustiku lõikumisel maantee, raudtee ja veetakistusega ning viitesildi kandjana võrguarmatuuri tähistamiseks. Märketulba maapealse osa kõrgus peab olema asulas 1 m, avamaal 1,5 m. Torustiku märketulba lapikule ülaosa mõlemale poolele kinnitatakse sõltuvalt rõhukategooriast kaitsevööndi teabetahvel 1 või 2, võrguarmatuuri tähistavale tulpale viitesilt (vt lisa p-d 5,6).

8.4 Sisetorustike (nt GRP-s) värvus:

- Gaasitorustike kollane (nt RAL 1018, RAL 1023, RAL 1021)
- Veetorustik roheline (nt RAL 6010)

Vajadusel lisatakse gaasitorule gaasi voolusuunda näitavad suunakleebis.

Sulgeseadmete käsirattad peavad olema punased.

Torutoed ja kandurid värvitakse kollaseks, estakaadid, trepid jm halliks (nt RAL 7035, PL 741) või siniseks. Trepi käsipuud peavad olema punased (nt RAL 3020).

Lisa 1

Ohutusmärgid, teabetahvlid ja viitesildid

1. Ohutusmärgid

Kõrvalise isiku sisenemise keeld

Läbimõõt 200 mm

Suitsetamise ja lahtise tule kasutamise keeld

Läbimõõt 100 või 20 mm

Elektrioht

Hoiatusmärk kõrgendatud elektriohu kohtades
Paigaldatakse elektrijaamadele ja katoodkaitse rajatistele
Küljepikkus 100 mm

2. Teabetahvlid

Teabetahvel nr.1 Gaasitorustiku kaitsevöönd(A, B kat)

Teabetahvel nr.2 Gaasitorustiku kaitsevöönd (C kat)

Teabetahvel nr.3 Gaasirajatise kaitsevöönd (A, B kat)

gaasivõrk

GAASIRAJATIS
KAITSEVÖÖND

2 m

TEABETELEFON
13404

Teabetahvel nr.4 Gaasirajatise kaitsevöönd (C kat)

gaasivõrk

KATOODKAITSE
RAJATIS

TEABETELEFON
13404

Teabetahvel nr.5 Katoodkaitserajatis

Tellija:
(Nimi, aadress, telefoninumber)

Töö tegija:
(Nimi, aadress, telefoninumber)

Liikluskorralduse eest vastutav isik:
.....
(Nimi, aadress, telefoninumber)

Omanikujärelevalvet teostav isik:
.....
(Nimi, aadress, telefoninumber)

Tööde alustamise aeg:

Tööde lõpetamise aeg:

Tööpiirkonna pikkus:

Teabetahvel nr.6 Kaevetööd

Must tekst kollasel taustal. Tööpiirkonna pikkus on vaja märkida väljapool asulat.

Märkus: Kui ehitus on projektijärgne, siis lisatakse tahvile töö nimetus ja projekti andmed.

Objekt:

Töid teostab:

Tööde juht:

Tööde algus:

Alltöövõtjad:

Vastutav isik: **Tel:**

Teabetahvel nr.7 Kaevetööd

Märkus: Kaevetööd teabetahvel paigaldataks kui ei ole liikluskorralduse vajadust.

Tahvli mõõdud 600x1000 mm, tähe kõrgus 30 mm, ridade vahe 40 mm

3. Hoiatuslint

- Maa-aluse torustiku identifitseerimiseks torustiku kohale pinnasesse paigaldatud hoiatav märkelint.
- Ajutine ohutusmärguanne ehitus-, pääste- ja taastustöödel.
- Lindi laius vähemalt 100 mm, must tekst kollasel taustal, sõnade vahe 500 mm.

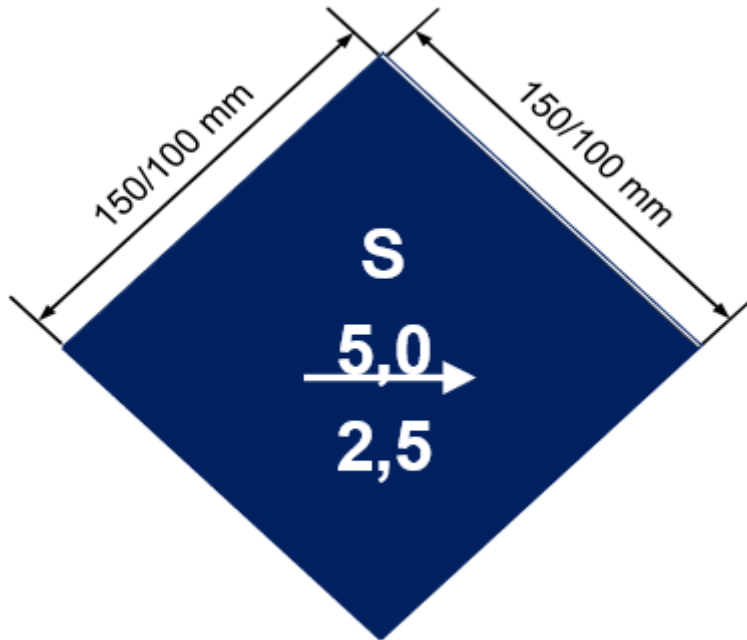
4. Suunakleebis

Kleebise pikkused (koos mõlemapoolse suunava noolega) 200 mm ja 402 mm, tähe kõrgus 20 mm ja 50mm.

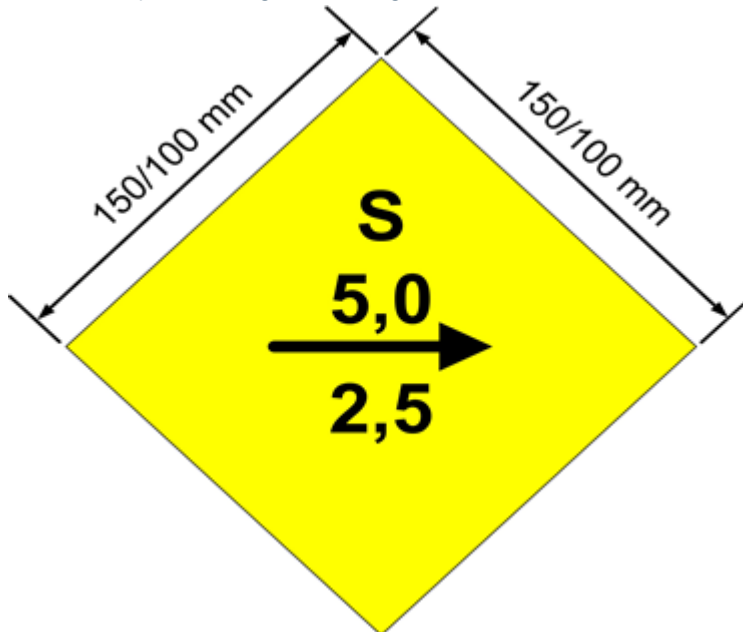
Märkus: suunakleebise mittevajalik suunav kolmnurk lõigatakse kasutamisel ära.

5. A-kategooria võrguarmatuuri viitesilt

Viitesilt (kleebis) on rombikujuline sinise tausta ja valge tekstiga.

6. B- ja C-kategooria võrguarmatuuri viitesilt

Viitesilt (kleebis) on rombikujuline kollase tausta ja musta tekstiga

Kasutatavad tähed: S – sulgeseade, H – hüdro lukk, W – kondensaadikogur, E – elektrikontakt, K – kontrolltoru.

(Kujutatud viitesilt tähistab torustiku sulgeseadet (S), mis asub 5 meetrit sildist otse ja 2,5 meetrit paremale).